

TARTALOM

- **Kislábnymos életmód**
 - Lassú vakáció
- **Kislábnym tippek**
 - Öko-turizmus - avagy hogyan nyaraljunk kis környezeti hatással
- **EnergiaKözösségek hírek**
 - A megtakarítási kihívás eredményei
 - Klímabarát nyári szünet - tervek
- **Kislábnym hírek**
 - 2015 márciusában történelmet írtunk, de nem lehetünk rá büszkék
- **Érdeemes rápillantani**
 - A határtalan égbolt meghódításának határai
 - A GDP és a boldogság két külön dolog
- **Igazságosság ökológiai korlátok közt**
 - Ön is rabszolgákkal dolgoztat

Mi történik, ha egy városrész úgy dönt, hogy 1 hónapra autómentes lesz?

"Mindenkinek tetszik, és a világ sem dől össze."

Két éve a dél-koreai Suwon, egy közel egy millió lakosú nagyváros egy átlagos, de sűrűn lakott, 4300 lakosú kerülete radikális kísérletbe kezdett: az ott lakók eldöntötték, hogy 1 hónapra kitiltják utcáikról az autókat. A kezdeményezést "Öko-mobilitás Fesztiválnak" nevezték el, legfőbb célja az volt, hogy segítsen a lakosoknak elképzelni és megtapasztalni, hogy milyen is lehetne az alacsony széndioxid-kibocsátású életmód.

A kísérlet előtt az utcák tele voltak autókkal, mindenki mindenhol autóval járt, gyakran a járdákat is autók foglalták el. Így a legtöbb ember azt gondolta, hogy az autómentes életmód nem fog működni. Emiatt a fesztivált hosszú, 2 éves előkészítési folyamat előzte meg, hogy mindenkit meggyőzzenek, és minél jobban előkészítsék az autómentes hónapot. Azért egy egész hónapot jelöltek ki, és nem csak egy napot vagy hétvégét, hogy az új életmóddal lehessen kísérletezni, több autómentes közlekedési formát kipróbálni, valamint, hogy az új viselkedési formák valamennyire rögzülhessenek, és a hónap eltelte után ne térhessen minden vissza egyszerűen a régi kerékvágásba.

Az autómentes hónap kezdetekor 1500 autót szállítottak el alternatív parkolóba, és a város 400 kerékpárt és elektromos robogót osztott ki átmenetileg a lakosoknak. Tanfolyamokat is indítottak azok számára, akik nem tudtak kerékpározni. A postát elektromos járművekkel kézbesítették, és 15 percenként közlekedő elektromos kisbuszok szállították az embereket autóihoz.

Emellett az utcák és járdák megteltek emberekkel. A félelmekkel ellentétben a kerületben működő boltok, kávézók, éttermek forgalma nemhogy csökkent, hanem nőtt, némelyiküknek annyira, hogy extra munkaerőt kellett felvenniük, pl. egy kávézónak, ahová az autómentes hónap előtt kifejezetten taxisofőrök jártak, és amelynek tulajdonosa emiatt még ellenezte is a kísérletet.

Emellett természetesen javult a levegő minősége és radikálisan csökkent a zajszint. Az egy hónap alatt a lakosok saját bőrükön tapasztalhatták meg az öko-mobilitás előnyeit: a tisztább levegőjű utcákon nyugodtan sétálhattak, kerékpározhattak és játszhattak a gyerekek.

A fesztivál után tartottak egy közmeghallgatást a lakosság számára, ahol állandó változtatásokra vonatkozó ötleteket vitattak meg. Az egyik legnagyobb eredmény, hogy a sebességhatárt a felére, 30 km/h-ra csökkentették, így a munkába járók nem használták többé a környéket egyéb útvonalak rövidítésére, és a forgalom jelentősen csökkent.

A lakosok eldöntötték azt is, hogy bizonyos utcákban megszüntetik a járdán és járda mellett való parkolást - így az emberek szívesebben gyalogoltak és kerékpároztak, amikor helyi dolgukat intézték. Ezen kívül minden hónapban tartanak egy autómentes napot.

Tanulság, hogy fosszilis üzemanyaggal működő autók nélkül nem áll meg az élet, és az is, hogy autómentes hónapot is sikeresen meg lehet valósítani. Érdemes ilyen hosszú időszakot vállalni, mert a lakosok megélhetik és kipróbálhatják a fenntarthatóbb megoldásokat. Természetesen, lehetne még tovább fejleszteni a megoldást, például megnézni, hogy vajon az elektromos járművekhez az áramot miből állítják elő...

De vajon melyik magyar városban próbálnak majd ki autómentes hónapot először?

A szerkesztő: Vadovics Edina

Források (képek is):

<http://www.fastcoexist.com/>, <http://thecityfix.com/>,
<http://www.urbanecologynetwork.org/urban-ecology-news/>

Lassú vakáció ☺

Katherine Martinko írása

A gyermekeim nyári szünete nyolc rövid hét mindössze. Ahelyett, hogy ezt a nyolc hetet megtölteném mindenféle programmal és iskolán kívüli elfoglaltsággal, inkább arra törekszem, hogy a naptárunk amennyire csak lehet üres maradjon. Itt az ideje a kalandnak, a spontaneitásnak és igen, az unatkozásnak is!

„Te mikre íratad be a fiúkat a nyárra?”- kérdezték mostanában jószándékú barátaim, akik a saját gyerekeiknek már az egész szünetet betáblázták elfoglaltságokkal. Művészeti tábor, foci, rögbi, úszásórák, műveltségi és múzeumi tábor, napközi, karate, Bibliaiskola – mind népszerű opciók a szülők körében. Valójában jóval több lehetőség van, mint amennyit egy rövidke nyári szünetbe be lehetne zsúfolni.

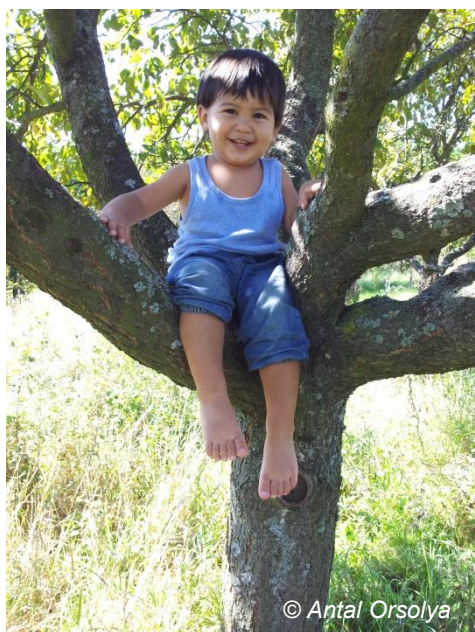
A válaszom a szülőtársaknak: „Semmire se íratam be őket.”, mert egyelőre nincsenek terveim és mert nem is sietek elgondolkodni a kérdésen. Sőt! Nagyon csábít az ötlet, hogy mindenféle terv nélkül vágjunk neki a két hónapnak, és csak hagyjuk, hogy történjenek velünk a dolgok. Nem érzek készletét, hogy telepakoljam a naptárt egy csomó kötelező programmal, és kifizessek egy halom pénzt azért, hogy mások szórakoztassák a gyermekeimet.

Nem vagyok ezzel egyedül: egyre több szülő próbálja óvni a család szabadidejét a zsúfolt programoktól. A „lassú szülők/lassú nevelés” mozgalma terjedőben van, és szembemegy az Észak-Amerikában ma már krónikussá váló „gyorsan előre” felfogással. Manapság, amikor „a gyermeknevelés inkább hasonlít a versenysport és a termékfejlesztés kombinációjára” (*New York Times*), olyan jól esik nemet mondani, és kiszállni a küzdelemből!

A lassú nevelés szemlélete szerint a gyerekeknek időre és térre van szükségük ahhoz, hogy a saját szintjükön fedezzék fel a világot; hogy megtanulják magukat szórakoztatni, szabadtéren játszani és élvezni a családdal töltött időt. Szükségük van elég „semmittevős” időre is az életükben zajló események feldolgozására.

[...] A lassú nevelés elveit követő szülők magukra is gondolnak, és úgy alakítják a család életét, hogy mindenkinek jó legyen.

Nem lennék boldog mama, ha minden hétvégem azzal telne, hogy keresztül-kasul vezetek Ontario államon, egyik hokimeccsről vagy korcsolyaversenyről a másikra, vagy órákat várok, amíg az úszás- és gimnasztika óra véget ér.

© Antal Orsolya

Vannak dolgok, amikre szükségem van ahhoz, hogy jó szülő legyek – Id. csöndes estékre, és lusta, feltöltődős hétvégekre. A család életét nehezítő, szervezéssel járó stressz jóval nagyobb kárt okoz, mint amennyi plusz képességre a gyermekeim szert tennének a különböző tanfolyamokon és táborokban. Ezért is van az, hogy jelenleg csak az egyik gyerekünk vesz hegedűleckét (azt is tőlem), semmi egyéb – ennyit tudunk kezelni a sulitól mellőzve.

A *New York Times* Motherlode blogjában közölt interjúban Carl Honoré, azt mondta, a „lassú szülők” tudják, hogyan tartsák kézben a család időbeosztását:

„Ezek a szülők elfogadják, hogy nem biztos, hogy jó, ha erejükön felül próbálják mindenből a legjobbat megadni a gyerekeiknek. A lassú nevelés azt jelenti, hogy esélyt adunk a gyerekeinknek, hogy rájöjjenek kik ők valójában, ahelyett, hogy az általunk kijelölt irányba terelgetnénk őket.”

Azt hiszem a fentiek miatt sem fogom a gyermekeimet semmilyen nyári tevékenységre iratni az idén, kivéve talán az egy hét (ingyenes) Bibliaiskolát, ahova a barátaikkal mennek majd. A többi hét hetet a saját kerti homokozónkban és a Huron tó partján töltjük. Talán elmegyünk gyümölcsöt szedni, lekvárt főzünk, bolhapiacra járunk, zöldségeskertet csinálunk, meghívjuk barátainkat egy jó teára vagy kerti sütögetésre. Nyugalom lesz, boldogság és spontaneitás, semmi időbeosztás. Szuper lesz.

Az eredeti cikk itt olvasható: <http://www.treehugger.com/family/im-opting-slow-parenting-summer.html>

Öko-turizmus – avagy hogyan nyaraljunk kis környezeti hatással?

Itt a nyár, kezdődik a vakáció, tervezzük szabadságunkat – de vajon hogyan lehetnénk öko-turisták, azaz nyaralhatnánk környezettudatosabban, úgy, hogy pihenésünknek a lehető legkevesebb negatív környezeti hatása legyen?

Különböző tanulmányok szerint a nyaralások környezeti hatása, vagy öko-lábnyoma 5 főbb tényezőből tevődik össze:

1. utazás: hová megyünk és mivel?

A legjelentősebb hatás általában az utazáshoz kapcsolódik. Természetesen, minél messzebb utazunk, a hatás annál jelentősebb. Nagy mértékben csökkenthetjük tehát a negatív hatást, ha **lakóhelyünkhöz közel fekvő célpontokat** választunk.

2. hulladékok/szennyvíz keletkezése: hová kerülnek és mi lesz a sorsuk?

A szálláshely kiválasztásakor kérdezzünk rá, **van-e lehetőség szelektív hulladékgyűjtésre?** Osztogatnak-e sok hulladékot termelő kozmetikumokat, ajándékokat?

3. étkezések: mit eszünk, azt hogyan termelték és hogyan került asztalunkra?

Azt is érdemes megérdeklődni foglalás előtt, hogy elsősorban **helyi és szezonális (bio)termékekből készítik-e az ételeket?** Van-e lehetőség frissen tálalt ételek fogyasztására, vagy kötelező az előre csomagolt, eldobható tálalást választani?

4. a szálláshelyen hűtésre, fűtésre, világításra, stb. felhasznált energia

Fontos szempont, hogy **a szálláshely energia-hatékony legyen**, ahol pl. minden szobában külön szabályozható a fűtés/hűtés és a világítás; természetes úton lehessen szellőztetni és az is előny, ha megújuló energiát használnak.

5. program: mit csinálunk nyaralásunk alatt?

Ügyeljünk, hogy a választott **programok ne veszélyeztessék, zavarják a helyi élővilágot és a helyi közösség életét.** Quadrozni menjünk természetileg értékes területen, vagy várost nézünk, esetleg önkéntesként biokertészkedjünk, vagy teknősöket mentsünk a tengerparton?

Top tipp haladóknak

Egy öko-turistának sem kell feltétlenül lemondania arról, hogy a tengerentúlra utazzon, és új kultúrákat fedezzen fel, ismerjen meg. Fontos azonban, hogy ezt **milyen gyakran** tesszük, illetve, milyen alaposan tervezzük meg utunkat, illetve mennyire használjuk ki az alternatív lehetőségeket. **Érdekes kikapcsolódást kínálnak pl. az ún. „közösségi turizmus” kezdeményezések**, amelyek a helyi közösség bevonásával, a helyi kultúrára és szokásokra építve kínálnak programokat, amikor is a gyakran be is kapcsolódhatnak mindennapjaikba, akár úgy is, hogy velük együtt főznek, étkeznek, dolgoznak, pl. szélkereket vagy öko-házat építenek.

Amit még megtehetünk

Válasszunk környezetbarát szálláshelyet. Már Magyarországon is válogathatunk különböző minősítések és besorolások alapján.

Az EU öko-címkéje – környezettudatosan működtetett szálláshelyek Pl. Kolping Hotel, Alsópáhokon és az Eger-Szarvaskőben található Öko-Park® Panzió, Kemping és Kalandpark	„Blue Flag” nemzetközi öko-címke – környezettudatosan működtetett strandok és kikötők Pl. sokszor találkozhatunk vele Horvátországban és Görögországban is. Ilyen strand lesz a tervek szerint a gárdonyi Sport Beach is.	EMAS környezetközpontú irányítási rendszert működtető szálláshelyek, utazási irodák és egyéb létesítmények. Pl. Olaszországban találunk ilyen üdülőhelyet (Bibione).	A Magyar Szállodaszövetség „Zöld szálloda” logója – környezetbarát módon üzemeltetett szálláshelyek ill. konferencia központok

Tudtad?

Ha a Seychelle-szigetekre megyünk pihenni, a repülőút teszi ki nyaralásunk öko-lábnyomának több mint 90%-át!

További ötletek, tippek találhatók:

- <http://www.hah.hu/tarsadalmi-felelossegvallalas/zold-szalloda/zold-szalloda-palyazat-nyertesei> – magyarországi zöld szállásokat, esettanulmányokat bemutató honlap
- <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/eu-ecolabelled-products-and-services.html> – alapvető információk és feltételek az EU öko-címkéjének elnyeréséhez, letölthető minősített szálláshely listával
- www.blueflag.org – minősített kikötők, strandok és kempingek
- www.tui-ecohotel.com – környezetbarát és felelős szálláshelyek, jó gyakorlatok, minősítési rendszerek a világ minden részéről
- www.turatars.com/ - közösségi oldal túrázóknak

Forrás: Kislábnyom Hírlevél 21. számának Havi klímabarát tippek c. rovata, *Kép forrása: www.nlcafe.hu*

Szemezgetés a 3. feladatból – Megtakarítási kihívás

A 3. feladatban egy hét alatt kellett a család áramfogyasztását 30%-kal csökkenteni. A sikeres takarékoskodók példáiból válogattunk ☺

Csak napenergiát használtak

Család neve: Dőry
Csapat: Rezsizselídítők
Elért megtakarítás: 83%

Intézkedések:

- Akkumulátorról és a benne lévő házikészítésű napenergiáról működött a ház áramellátása egy hétig (villanyórát lecsapták a kihívás idejére) ☺
 - Recept: „Vég 4 napelemet (2 főre) és egy teherautó akkumulátort. Köss 3 napelemet a hálózatra, 1-et pedig az akkumulátorra. Szükség esetén kösd mind a négyet az akkumulátorra ízlés szerint.
- Mivel az akkumulátorok vesztesége több, mint az előírt 30%, ezért minden 3. fogyasztót kiiktattunk. Egy-egy lámpa nyakát kitekertük, a mikró a sarokba állítottuk, éjszakára mindent lekapcsoltunk, kivéve a netet, mert azon mennek ki a mért adatok (net 34W, egész ház 117W).”

A nagyszülők is csatlakoztak a játékhoz

Család neve: Süveges
Csapat: Villanyász
Elért megtakarítás: 45%

Intézkedések:

- nem használták a villanysütőt, sütést nem igénylő sütit készítettek;
- a húst, pizzát, kenyeret, almás pitét a kemencében készítették el;
- tévzés helyett a gyerekek olvastak;
- lefekvéskor kikapcsolták a tévét és a routert;
- nem használták a páramentesítő készüléket, többet szellőztettek;
- csak egyszer mostak a takarékos héten;
- a villanyt nem hagyták felkapcsolva feleslegesen;
- a számítógépet csak akkor használták, ha szükség volt rá, a gyerekek nem játszottak rajta;
- porszívózás helyett lesöpörték a szőnyeget;
- a konyhában mellőzték az elektromos készülékeket (pl. kézi darálót használtak);
- kirándultak, kertészkedtek, a kiránduláson rollereztek buszozás helyett.

Kedvenc tippek a versenyzőktől

- A megtakarítás hét alatt nem használtunk hajszárítót és nem borotválkoztunk ☺
- Kiírtuk az ajtóra, hogy „Ne csengess, kopogj!”
- Gyertyafényben társasoztunk az esti tévzés helyett.
- Nyelvet tanultunk tévzés helyett.
- Esővízzel locsoltunk, nem szivattyúval.
- Nem használtunk ébresztőórát: a tyúkokkal feküdtünk és a kakassal keltünk ☺
- Szagelszívó helyett kinyitottuk a konyhaablakot.
- Amit lehetett, az udvaron csináltunk természetes fénynél, hogy bent ne kelljen villanyt használni.
- Számítógépezés helyett gitározottunk.
- Hajcsavarókat használtunk sütővas helyett.
- Kevesebbet kávéztunk.
- Bográcsban főztünk.
- „Plombáltuk” a sütőt, hogy senki ne használja ☺
- Kézzel mostunk gép helyett.
- Kipróbáltuk a nyers ételeket.
- Éjszakára kikapcsoltuk az akvárium világítását.
- Gyertyafényben vacsoráztunk és fűrdtünk.
- Melegítést nem igénylő italokat ittunk.

Bevonták a rokonokat is...

Család neve: Horti
Csapat: Tegyel KÖRNYE-zetedért!
Elért megtakarítás: 30%

Intézkedések:

- A program teljes ideje alatt 4 felnőtt taggal (németországi rokonok) növekedett a család.
- A rokonokat a család tájékoztatta a versenyről, elmondták milyen fontos nekik, meséltek a tavalyi sikeréről. Szerencsére a rokonok is kedvet kaptak, hiszen a praktikákkal ők is energiát tudnak otthon megtakarítani.
- Az első hét az oktatásból állt: a fogyasztásmérő órával megnézték melyik készülék mennyit fogyaszt.
- Megkérték a rokonokat, hogy ha nem gond lehetőleg egymás után menjenek fürödni, mert a vízmelegítő eco üzemmódban van, ami azt jelenti, hogy „megtanulta” a család fürdési szokásait és csak akkorra melegíti a vizet.
- A mosás kényes dolog volt, mert mindenki a saját ruháját külön akarta mosni. Megnézték együtt a mosógép fogyasztási táblázatát, így sikerült meggyőzni a közös mosásról a csapatot!
- Főzésnél kellett a legjobban odafigyelni, hogy az emeletes főzést, és a két szinten sütést maximálisan kihasználják.

Energiatakarékos/klímabarát nyári szünet

Ha valakinek még nincs ötlete a nyárra, kukkantson bele a 4. versenyfeladatra érkezett zöld programokba! A klímabarát nyaralások részleteit a képekre kattintva érhetjük el.

keleti manók Klímabarát nagycsaládos nyaralás

- Utazási előkészületekre vonatkozó szuperjő zöld tippek
- Környezettudatos nyaralástervezés
- Önkénteskedés és ismeretszerzés
- Túrák és látnivalók

Energia Lovagok „Akciónhős kerestetik” Földmentő tábor

- Mesevilág komoly feladatokkal gyerekeknek
- Séták, kerékpározások, izgalmas kalandok
- Idősek segítése
- Környezeti ismeretek
- Külsős szakértők, mesteremberek

Tegyéi KÖRNYE-zetedért! Program az aktív pihenést kedvelőknek

- Gyalogos és biciklitúrák a Vértesséki és Gerecselábánál
- Horgászat és bográcsozás
- Számtalan látnivaló és nevezetesség
- Agostyán Ökofalu és arborétum

E.ON EnergiaKözösségek Záró Díjkiosztó rendezvény

Idén is elérkeztünk az E.ON EnergiaKözösségek verseny 2014-15-ös évadjának végéhez. 26 közösség tagjai csökkentették otthoni energiafogyasztásukat és/vagy oldottak meg 4 kreatív feladatot sok munka és persze vidámság közepette.

A versenyt idén is kimagasló eredménnyel a **Rezsizseléditők** közössége nyerte Egyházaskeszénél, a pécsi **Kaméleon** lett a második, míg a harmadik – a tavaly szintén jól szereplő – **Villanyász** közösség lett Győrben. A végeredmény teljes listája [itt](#) tekinthető meg.

A megérdemelt nyereményeket a nyertes csapatok és a közösségek koordinátorai, energiavadászai a Záró Díjkiosztó rendezvényen vehetik át, melyet **2015. június 6-án** (szombaton) tartunk Óbudán a Selyemgombolyítóban, amire persze mindenkit nagy szeretettel várunk, nem csak a nyertes közösségek tagjait!

A korábbi évekhez hasonlóan a díjak átadásán és a nyertes közösségek beszámolóján kívül sok-sok érdekes gyerekprogram, finomság és táncbár is lesz. A részletes program [innen](#) tölthető le.

Az EnergiaKözösségek program közösségi oldala:

Spórolunk@kiloWattal, munkahelyi EnergiaKözösségek a közzsférában

A *Spórolunk@kiloWattal* című energiatakarékossági versenyünk kapcsán büszkén számolhatunk be arról, hogy **Dr. Szabó Marcel, a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettes** elfogadta felkérésünket a program védnökségét illetően, valamint a versenybe is benevezett az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, és több önkormányzat is jelezte már részvételi szándékát.

A projekt rövid leírása [innen](#) letölthető, valamint a versenyben résztvevő középületek számára az előírások [itt](#) tekinthetők meg.

További érdeklődő önkormányzatok Vadovics Kristófot keressék a kristof [kukac] greendependent.org email címen, vagy a 20/334-2889 telefonszámon.

SPÓROLUNK@KILOWATTAL
MUNKAHELYI ENERGIAKÖZÖSSÉGEK

Várják a kisfilmeket a Green-Go rövidfilmversenyére

A CEEweb a Biológiai Sokféleségért idén ötödszörre hirdette meg a Green-Go Nemzetközi Rövidfilmversenyt az alábbi 3 kategóriában:

1. Fogyasztásunk lábnyoma
2. A nyersanyagok valódi ára
3. A természet része vagy. Él vele! (a kategória társszervezői: [Eurosité](#) és [ECNC](#))

Pályázási határidő: **2015. szeptember 15.**

További információ: <http://greengofest.eu/>

2015 márciusában történelmet írtunk, de nem lehetünk rá büszkék

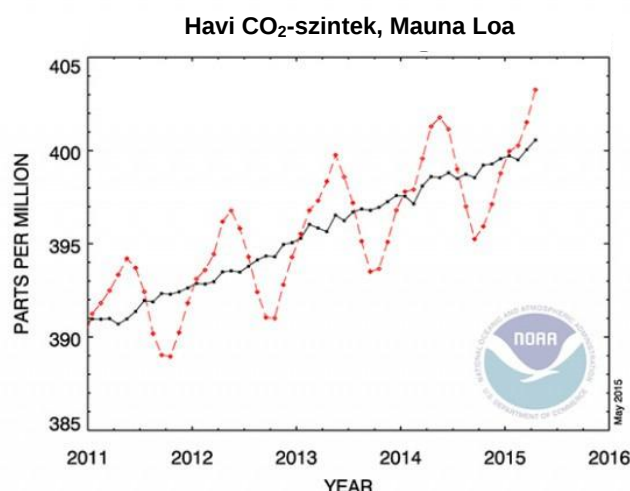
A globális felmelegedést okozó üvegházhatású gázok közül a szén-dioxid a legjelentősebb. Nem kifejezetten jó hír tehát, hogy a havi globális átlagos légköri CO₂-koncentráció ez év márciusában a mérések szerint átlépte a 400 ppm-et (részecske/millió). Az emberi történelem során most először mérték ezt az értéket.

A korábbi években is volt már itt-ott (először például a sarkvidéken) 400ppm-es mérés, de most, 2015 márciusában fordult elő először, hogy a Föld bolygó egészén, végig a 31 márciusi napon át 400ppm fölött volt a szén-dioxid koncentráció értéke a NOAA szerint ([National Oceanic and Atmospheric Administration](#)).

Az éves csúcs általában május, addig a mért értékek 400 ppm fölött maradnak. A csökkenés akkor következik be, amikor az északi féltekén virágba borul a természet, és beindul a fotoszintézis..

A kutatások szerint a CO₂-szint nem volt ilyen magas legalább 800 000 éve, de is lehetséges, hogy 15 millió éve. Ahhoz, hogy vissza-fordítsuk az emelkedést, és szelídítsünk a várható, felmelegedéssel járó problémákon, drasztikus kibocsátáscsökkentésre van szükség.

Forrás és további információ: <http://mashable.com/2015/05/06/earth-surpasses-carbon-dioxide-milestone/>

A Shell stratégiája klímaváltozási katasztrófához vezethet

2015. május 16: A „Shell No” tiltakozó akció résztvevői vízre szállnak a Shell Polar Pioneer fúrótornya közelében Seattle-nél.
Fotó: David Ryder/Getty Images

A Royal Dutch Shell olajvállalatot azzal vádolják, hogy üzletstratégiája katasztrófális klímaváltozáshoz vezet – kiderült ugyanis, hogy egy belső vállalati dokumentum elfogadhatónak tartja a 4°C-os globális hőmérsékletemelkedést, ami kétszerese a még biztonságosnak tartott 2°C-os emelkedésnek.

Az említett dokumentum feltételezi, hogy a szén-dioxid kibocsátás jelen mértéke mellett nem lehetséges a maximum 2°C-os emelkedés, ami azonban – és nem mellesleg - a nemzetközileg elfogadott küszöb a tragédiák (árvizek, éhség, elszivatagosodás) megelőzéséhez. Az anyag utalásokat tartalmaz a független Nemzetközi Energiaügynökség (IEA) előrejelzéseire, amely rövid távon 4°C-sos, hosszú távon 6°C-os emelkedést prognosztizál, és úgy tűnik, az önmagát amúgy felelős vállalként reklámozó Shell inkább ezekre az adatokra épít működése során.

Környezetvédők kajakkal és kenukkal vették körbe a Shell fúrótornyát Seattle mellett, hogy tiltakozzanak a vállalat Jeges-tengerre tervezett és erősen vitatott olajkitermelése ellen. Az egyik transzparensen az állt: „Nem égethetjük el a bolygó összes olaját úgy, hogy életben is maradjunk rajta.”

Forrás és további információ [itt](#).

A határtalan égbolt meghódításának határai

A Kislábnym hírlevél olvasói közül, sejtem, hogy mindannyian igyekszünk egy természetközeli életmódot élni. Álmaink között szerepel az aktív, friss levegőn élvezhető pihenés, legyen az egy tollaslabdázás a városi parkban vagy egybiciklizés.

Néhányunknak a szószerint magasabb célok elérése jelenti a kihívást és ugyanakkor a pihenést.

Napjainkban a következetes testi és lelki felkészülés eredményeként a természet megszállottjainak, a hegymászóknak, lehetőségük nyílik akár a Mount Everest meghódítására is. Sajnos, az elmúlt hetekben a pusztító földrengések miatt szerepelt a médiában legtöbbször Nepál és a Himalája hegycsúcsainak környéke. Sok híradást láthattunk az Everest alaptáborában lezajlott lavina-szerencsétlenségről, ami arányaiban nézve csak töredéke a Nepál területén lezajlott tragédiának. A csúcshódítástól megfosztott nyugati turisták számához képest óriási azoknak a nepáli lakosoknak a száma, akiket alapvető életfeltételeiktől fosztott meg a földrengés.

Ehhez hasonló tragédiák kényszerítenek rá, hogy egy pillanatra elgondolkodjunk a magashegyi mászás ökológiai hatásairól, főként az „Everest örület” ökológiai lábnyomáról. Nem áll jogunkban itélkezni elszánt, csúcsratörő személyiségek álmai fölött, viszont szükségesnek érezzük éhany adat és tény figyelembe vételét e témában.

Válaszok nincsenek, csak további kérdések:

Mennyi költségvetés biztosítaná az Everest hegymászó útvonalainak a szeméttelenítését? Melyik az a hulladékgazdálkodási terv, amelyik az évi 70-100 ezer hegymászó hulladékát semlegesítheti az adott földrajzi körülmények között? Milyen konkrét és hosszútávon fenntartható megoldásokat kínálnak a tudományos kutatások?

A válaszok valószínűleg a globális felmelegedés eredményeként egyre lentebb húzódó hóhatár gleccserhasadécai között rejtőznek. Még.

Forrás: <http://www.1millionwomen.com.au/blog/take-only-pictures-leave-only-footprints-has-never-been-more-important-mt-everest/>, és <http://www.bbc.com/travel/story/20140307-the-worlds-highest-clean-up-effort>

„A GDP és a boldogság két külön dolog”

„Ha a dolgok így mennek tovább, 2050-re összeomlik az a gazdasági rendszer, amiben élünk – figyelmeztet Serge Latouche francia közgazdászprofesszor. „Gyökeresen át kell alakítani a gazdaságot és az intézményrendszert. Az átalakuláshoz vezető eszközök címszavakban a következők: helyi termelés, újfajta mezőgazdasági módszerek (biogazdaság, agroökológia, agroerdészet), low-tech közlekedés, helyi pénz, szívésségbankok, a munka megosztása, feltétel nélküli alapjuttatás, maximált jövedelem, az igazságtalan hiteltörlesztések felmondása, a reklámok és a tervezett elavulás szigorú korlátozása – javasolják mindezt egy alternatív közgazdasági modell, a Nemnövekedés mozgalom szószólói.”

A mozgalomról és a gondolkodás háttéréről, a kényszerű és választott nemnövekedésről, valamint a nemnövekedés gyakorlati megvalósításáról készült interjú Vincent Liegey-vel, a mozgalom magyarországi szóvivőjével - ajánljuk olvasásra, megbeszélésre a lassú vakáció napjaira ☺.

Forrás és az interjú: <http://www.avorospostakocsi.hu/2015/05/14/a-gdp-es-a-boldogsag-ket-kulon-dolog/>

Nemzetközi Nemnövekedés konferencia Budapesten, 2016-ban: <http://www.degrowth.org/5-international-degrowth-conference-budapest-2016>

NASA kutatók a 400 ppm átlépéséről

„A CO₂ koncentráció évmilliók óta nem volt ilyen magas. Ám ami még aggasztóbb az az, hogy milyen gyors volt az elmúlt öt évtizedben a növekedés mértéke, és az, hogy a CO₂ többszáz vagy ezer évig a légkörben marad. A 400 ppm ébresztőként kellene, hogy hasson, hogy a klímaváltozás megfékezésére tett lépéseink legalább olyan kitaróak és határozottak kellenének, hogy legyenek, mint a növekedés üteme. A klímaváltozás a földi életre jelent veszélyt, nem engedhetjük meg magunknak, hogy ezt tehetetlenül nézzük.”

Dr. Erika Podest, a szén és víz körforgásának kutatója

Forrás és további kutatók véleménye: <http://climate.nasa.gov/400ppmquotes/>

Igazságosság ökológiai korlátok közt

- hogy mindenkinek jusson, de maradjon is

Az Európai Parlament megfosztaná az aranyból származó bevételtől a lázadó fegyveres csoportokat

A május 20-án megszavazott uniós szabályozástervezet szerint azon uniós cégek, amelyek ónt, tantálat, volfrámot vagy aranyat importálnak az Unióba, kötelező minősítésre számíthatnak. Ezen ásványok kitermelése és kereskedelme gyakran illegális fegyveres csoportok pénzeléséhez és kényszermunkához, fosztogatásokhoz és egyéb jogsértésekhez járul hozzá például a Kongói Demokratikus Köztársaságban vagy Kolumbiában. Kongóban lázadó csoportok, katonai parancsnokok és korrupt hivatalnokok is busás haszonhoz jutnak a konfliktusok által érintett ásványok – itt elsősorban az arany – bányászatából és kereskedelméből. Egy nemrégiben megjelent tanulmány újból rámutatott, hogy az ebből származó bevételek hozzájárulnak az erőszak fenntartásához, így többek között a helyi közösségek elleni támadásokhoz, módszeres nemi erőszakhoz és fosztogatásokhoz, még akkor is, ha nem az ásványkincsekért folyik a harc.

Mivel a kohók és finomítók jelentik az utolsó lehetőséget, ahol ezen konfliktusok által érintett ásványok eredete hatékonyan nyomon követhető, az EP javaslat független auditot tenne kötelezővé számukra. Ez a kellő gondosság elvének megfelelő, általuk alkalmazott vállalati gyakorlatokat vizsgálja. Ezzel az EP nagyon fontos lépést tett az eredeti előterjesztéshez képest, amelyben az Európai Bizottság csupán önkéntes öntanúsító rendszert írt elő. Az Unió által megkövetelt vállalati gyakorlatok a már érvényben levő OECD iránymutatásokon alapszanak majd az emberi jogok tiszteletben tartása és a konfliktusok mérséklése, illetve megelőzése érdekében.

A szavazás után az Európai Bizottság, a tagországok és az Európai Parlament közösen kell, hogy egyetértésre jusson a szabályozás végleges szövegét illetően az ősszel. A CEEweb a partnereivel erős szabályozást sürget az EP döntés alapján a **Stop Mad Mining** kampány keretein belül.

Forrás és további részletek: <https://europa.eu/eyd2015/hu/ceeweb-biodiversity/posts/conflictminerals>

Ön is rabszolgákkal dolgoztat

"Ön megvenne egy kiló banánt 400 forintért, ha tudná, hogy csak 16 forintot kap meg az árból az a munkás, aki a gyümölcsöt fáradságos munkával megtermelte? Ha szokott banánt venni, akkor rendszeresen ezt teszi: egy fejlődő országban eladott banán fogyasztói árának átlagosan legfeljebb négy százalékát teheti zsebre a munkája ellenértékéért (miközben például az uniós importvám 12 százalék).

De nem csak az osztozkodás méltánytalan: a termelők gyakran az egészségükkel, olykor pedig az életükkel fizetnek azért, hogy mi olcsó banánt ehessünk. A világ banánforgalmának háromnegyedét néhány nagy társaság ellenőrzi. A munkásaik (nem alkalmazottak, hanem idegymunkások) a banánföldéken laknak összetákolt kalyibákban. „Otthon” vagy a földéken gyakran lepermetezik őket, vegyszeres vizet isznak, vegyszeres táplálékot fogyasztanak.

A munkaegészség-ügyi szabályok betartása túlságosan megrágítaná a termelést. A fair trade banán esetében a dolgozóknak jutó ár rész négy helyett a tíz százalékot is elérheti, ami még mindig nem sok, de mégis: több mint kétszeres béremelést jelent. A kakaót – egyebek között a csokoládé alapanyagát – Nyugat-Afrikában gyakran rabszola-, illetve gyermekmunkával termelik meg, vagy a kettő kombinációjával: rabszolgának eladott gyerekekkel.

Őket általában nem nagyvállalatok, hanem (a mi fogalmaink szerint) kis családi gazdaságok adják-veszik és foglalkoztatják. A gyermekrabszolgák utánpótlása szinte kifogyhatatlan. Ha valaki kíváncsi a morbid részletekre: a kakaóültetvények tipikus gyermekmunkásai sokszor a térségben milliószámra rendelkezésre álló AIDS-árvák közül kerülnek ki, és a munkaerőköltségek így alig befolyásolják a kakaó árát. [...]"

Forrás és további részletek: <http://nol.hu/gazdasag/rabszolga-tessek-1532899>

Kapcsolódó cikk és kép forrása: http://www.origo.hu/tafelspic/kozelet/20150514-rabszolgaktol-es-gurcolo-gyerekektol-jon-a-banan.html?fb_action_ids=10202929800805300&fb_action_types=og.recommends

Ezt a rovatot a következő szervezetek és programok közreműködésével és támogatásával írjuk:

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Vadovics Edina

Közreműködött:

Antal Orsolya, Gáll Veronika, Hajdú Klára, Péter Emőke, és Vadovics Kristóf

Design: Iconica Bt.

Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület

2100 Gödöllő, Éva u. 4.

Tel.: 06-20/334-2889

E-mail: info@greendependent.org

Honlap: www.greendependent.org

A Kislábnym Hírlevél korábbi számai a www.kislabnyom.hu oldalon megtalálhatók és onnan letölthetők.

A hírlevelet az info@kislabnyom.hu címen lehet lemondani.

A GreenDependent Egyesület a következő szakmai szerveződés tagja:

Resource Cap Coalition
(Európai Koalíció az Erőforrás Használat Csökkentéséért)

